

Geachte voorzitter, collega's in de raad en inwoners van Maastricht,

Ik wil graag beginnen met een citaat van Hans van Mierlo, u allen wellicht bekend. **“De begroting is net een deken in de winter: als de één hem naar zich toetrekt, ligt de ander in de kou”**. De begroting is de basis van een concrete vertaalslag van al onze wensen en ambities. Samen maken wij keuzes welke voor velen gevolgen kunnen hebben, maar waar altijd de een aan een korter eind zal trekken dan de ander en vice versa.

Voorzitter, kijkend naar de begroting willen wij melden dat wij blij zijn om te zien dat er een positief resultaat is. Dat is ook wel eens anders geweest. Maar we zijn er nog zeker niet. De organisatie moet op orde worden gebracht en we moeten streven naar één financiële administratie waardoor we op een snelle manier overzichten kunnen produceren ongeacht de vraag die gesteld wordt. Wij kunnen namelijk als politiek wel 1.000 wensen hebben, maar als de basis nog niet genoeg op orde is, dan schieten we niks met elkaar op. Het college moet orde op zaken brengen. We kijken uit naar de voorstellen die zij hiertoe doen.

Voorzitter, als we kijken naar de cijfers, maken wij ons op dit moment grote zorgen over de inflatie. Die rijst de pan uit. Er komen percentages van meer dan 10% in het nieuws (via CBS). De begroting gaat nog uit van 4,3% stijging. Dit lijkt ons erg laag ingeschat. Wij maken ons dan ook grote zorgen over de jaarrekening van 2023. Hoe kijkt het college tegen deze ontwikkeling aan? Is het mooie positieve resultaat wel zo reëel? En wat betekent dat voor onze ambities en prioritering?

Ik weet zeker dat wij als volksvertegenwoordiger, goed weten voor welke principes en waarden wij staan en hoe wij die soms met lef moeten uitdragen. Het coalitieakkoord spreekt ook van verbondenheid tussen stad en inwoners van Maastricht. Hiervoor is ook lef nodig. In relatie tot dit akkoord bespreek ik graag **drie** thema's:

Voorzitter,

Eén van de belangrijkste speerpunten is participatie van inwoners. D66 vindt het belangrijk dat de inwoners van onze stad kunnen meepraten en ook kunnen meedenken over onderwerpen die spelen in de buurt. Dat hoort geen eenzijdig politiek uitgangspunt te zijn, voorzitter, het is bittere noodzaak. Het vertrouwen in de (landelijke) overheid daalt. En ook de lage opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen is zorgwekkend.

Het college komt begin volgend jaar met een participatieverordening en ze zijn van plan om voor de actualisatie van de omgevingsvisie met een burgerraad te starten. Een goede stap. Gelukkig zijn er al goede initiatieven ontstaan als het om participatie gaat, denk aan de kinderburgemeester, de kinderraad, de inzet en betrokkenheid van inwoners bij de ontwikkelingen in Limmel, de belangstelling voor de burgerbegroting en de wijkbijeenkomsten over de sport- en speelvoorzieningen. Maar er is meer nodig als Maastricht een stad van verbondenheid wil zijn. D66 wil die ontwikkelingen verder stimuleren en wij zijn daarom voorstander van burgerberaden. In haar boek “Nu is het aan ons”(boekje laten zien) komt Eva Rovers met concrete voorstellen hoe dit kan. Bent u bekend met dit boek college?

Kijkend naar de lopende ontwikkelingen op het thema participatie hebben wij de volgende vragen. U heeft aangekondigd met stadsdeelregisseurs te gaan werken. Hoe staat het er daarmee en wanneer gaan ze daadwerkelijk aan slag? Kunt u vertellen wat de ervaringen zijn van de participatie checklist die wij gebruiken binnen de gemeente? En wellicht nieuw, maar bent u bekend met een digitaal participatieplatform? Zo niet, bent u bereid om te kijken of dit middel geïntroduceerd kan worden binnen de gemeente Maastricht?

Voorzitter,

Thema twee: onderwijs. Onderwijs is dé manier om de beste kansen te geven aan iedereen. Vooral als je ook kijkt naar problematieken als laaggeletterdheid. Wij willen kansgelijkheid voor elk kind. Daarop is het traject de Rijke schooldag bedacht. Het traject brengt een nieuwe visie op het basis- en middelbaar onderwijs. Ze streven naar een betere basis voor allen, waardoor een betere toekomst mogelijk wordt. (lijkt wel op ons streven met onze begroting). Een “rijke” schooldag die veel omvat zoals onderwijs, opvang, sport, cultuur, muziek, ontbijt of een warme lunch, natuur en huiswerkbegeleiding op één locatie voor alle leerlingen. In Maastricht is deze visie al goed tot uitwerking gekomen en zijn we geselecteerd voor dit traject. Maar, college, wij zijn benieuwd, wat is de stand van zaken in dit traject? Wat zijn de ervaringen en lopen we tegen zaken aan?

Voorzitter,

3e onderwerp. Afval en grondstoffen, circulaire economie, energie en klimaat én milieu zijn allemaal thema's die iedereen treffen. Laat me hier één thema van pakken. Circulaire economie. De lineaire economie heeft zijn beste tijd gehad; het systeem van produceren, consumeren en afval weggooien is onhoudbaar. In de kern betekent 'circulaire economie' dat je zo lang mogelijk voorkomt dat een grondstof afval wordt. Ontwikkeling naar een economisch systeem met herbruikbare producten en grondstoffen en minimale waarde vernietiging is nodig teneinde duurzaam om te gaan met de schaarse grondstoffen. Deze ontwikkeling heeft in potentie grote gevolgen voor de regionale economie en de positie van de gemeente Maastricht. We combineren onze Circulaire Economie met de Lokale Energietransitie en versnellen de bouw en renovatie van Energiezuinige (studenten)woningen. Welke ontwikkelingen krijgen nu de prioriteit van het college als het gaat om circulaire economie? Graag uw reactie.

Toch één ding over klimaat en energie. Minister Jetten maakte op 25 oktober jl. bekend dat de gemeente Maastricht in 2023, 2024 én in 2025 2,3 miljoen krijgt voor de uitvoering van het Klimaatakkoord. Niet slecht om te melden dat de provincie Limburg ook nog geld krijgt, namelijk 1,7 miljoen per jaar. Bent u bekend met deze aankondiging? En is er een plan hoe wij, en ook regionaal, deze middelen (samen) gaan inzetten? Graag uw reactie. Zo niet, D66 Maastricht denkt graag mee.

Als laatste voorzitter, we zetten uw college met deze vragen aan het werk en zijn blij met de input die we nu terugvertaald zien in deze groene en sociale begroting. Maar u kent ons, D66 zit natuurlijk ook niet stil, we hebben onlangs een LHBTI+ pamflet gepresenteerd en pakken onze verantwoordelijkheid als partij om samen met andere partijen te werken aan initiatieven die uit onszelf komen om u als college en uw ambtenaren te ontlasten. En nu denkt u, nu gaat het komen: ik kan u enkel een tipje van de sluier geven. Wij zijn voornemens om op thema's als burgerparticipatie en kansgelijkheid met initiatief raadsvoorstellen te komen.

Tot slot voorzitter, gelet op die grote deken waarmee wij iedereen warm proberen te houden: vindt u in D66 een pragmatische samenwerkingspartner aan uw zijde. Wij kijken met vertrouwen naar de toekomst.

Tot zover voorzitter.